

det Princip bliver lovfæstet, at Staten skal overtage alle Udgifter ved den almindelige Prisnedsættelse for de vigtigste Livsfornødenheder, og at Kommunerne alene faar at gøre med saadanne Foranstaltninger, som tager Sigte paa at hjælpe dem, der er saa daarligt stillede, at de overhovedet ikke kan hjælpes derigennem, at Staten nedsætter Priserne paa de vigtigste Livsfornødenheder til noget nær de Priser, som gjaldt før Krigen, altsaa dem, der normalt har været gældende. Forholdet har ganske sikkert hidtil været det, at der i adskillige Kommuner ikke har været en almindelig Erkendelse af, at det var nødvendigt at træffe omfattende Dyrtidsforanstaltninger, men paa den anden Side maa det ogsaa erkendes, at Kommunerne har haft betydelige Vanskeligheder.

Jeg tror dog, man kan sige, at der, hvor Vanskelighederne egentlig har været størst, i Købstæderne, har man været mest virksom for at faa Dyrtidsforanstaltninger iværksat. At Kommunerne har haft betydelige Vanskeligheder at kæmpe med, maa være indlysende, og ofte er det saaledes, hvad jeg for øvrigt flere Gange har haft Lejlighed til at paapege her i Salen under Dyrtidslovforhandlingerne, at Vanskelighederne er størst i de Kommuner, hvor Trangen hos Beboerne til Hjælp er størst. Hvis en Kommune vil gøre Brug af alle de Penge, der er stillede til Raadighed, bliver det navnlig for Kommuner, der ikke er særlig velstillede, og i hvilke der ikke findes mange Skatteydere med ekstraordinært høje Indtægter; meget vanskeligt at faa indkrævet hos Skatteyderne de Beløb, som Kommunerne skal udrede. Lad os blot tage et bestemt Eksempel. En Kommune med 10'000 Indbyggere kunde efter den sidste Dyrtidslov anvende 27 Kr. pr. Indbygger i 15 Maaneder, det vil altsaa sige, at den kunde anvende efter § 1, til Dyrtidsforanstaltninger for den mindre bemidlede Del af Befolkningen, 270'000 Kr. Deraf skulde Kommunen selv udrede de 90'000 Kr. Hvis nu den samme Kommune iværksætter stærkt begrænsede Foranstaltninger efter § 2 og dertil anvender 6 Kr. pr. Indbygger, altsaa 60'000 Kr., vil Kommunens egne Udgifter til disse begrænsede Foranstaltninger blive 40'000 Kr. Kommunen vilde i alt i de 15 Maaneder faa en Udgift paa 130'000 Kr. til sine Dyrtidsforanstaltninger i Henhold til den kommunale Dyrtidslov. Jeg vil antage, at en saadan Kommune derved vil blive nødt til i de 15 Maaneder at forhøje det almindelige Udskrivningsbeløb paa alminde-

lige Indkomster med omtrent 50 pCt., og da disse 50 pCt. skal svares af en begrænset Del af Skatteyderne, siger det sig selv, at Vanskelighederne for den paagældende Kommune i mange Tilfælde vil være ret store, og i adskillige, navnlig af de mindre Kommuner, har Forholdene været saaledes, at den Del af Skatteyderne, der skulde betale Dyrtidsskatten, var saa begrænset — hvis man da vilde sige, at det kun var de velhavende, der skulde betale — at kun nogle enkelte kom i Betragtning. Man ser ogsaa rundt omkring, at Grænsen for dem, der skulde svare Dyrtidsskat, var meget lav, og i Virkeligheden er det i vidt Omfang praktiseret, at Folk, der var vanskeligt stillede, har maattet betale en ekstra Skat til Dyrtidsforanstaltninger paa Grund af de Forhold, der har eksisteret i Kommunen.

Jeg tror ogsaa, man yderligere bør pege paa, at en af Aarsagerne til, at mange Kommuner ikke i saa stor Udstrækning som paakrævet har iværksat kommunale Dyrtidsforanstaltninger, har været, at man ikke har faaet mere end $\frac{1}{3}$ af Udgifterne ved de almindelige Foranstaltninger refunderet af Statskassen. Det har vist sig i adskillige Tilfælde, at det har været lettere i Kommunalbestyrelsen at faa et Flertal for Foranstaltningernes Gennemførelse, naar Foranstaltningerne har haft en almindelig Karakter, naar de har kunnet komme alle til gode. Man har ligesom mere forsonet sig med, at man skulde svare en ekstra Skat til Dyrtidsforanstaltninger, naar man ogsaa selv kom i Betragtning ved Foranstaltningernes Iværksættelse. I den nugældende Dyrtidslov, der jo er begrænset til at gælde i 3 Maaneder, findes der en Bestemmelse om, at der af Statskassen kan ydes 500'000 Kr. til særlig vanskeligt stillede Kommuner; uden at de paagældende Kommuner selv behøver at yde noget Beløb. Der findes ikke en tilsvarende Bestemmelse i det Forslag, der her foreligger. Jeg ved selvfølgelig ikke noget om, hvorvidt de 500'000 Kr., der allerede er stillede til Raadighed, viser sig at være et tilstrækkeligt stort Beløb eller ej; men jeg vil henstille til den højtærede Indenrigsminister, om hvis Velvillie overfor Kommunerne ingen tvivler, at give Oplysninger om, hvorvidt de 500'000 Kr., der allerede er bevilget, maa siges at være tilstrækkelige, eller der kan ventes Ansøgninger om Andel i det Statstilskud, der kan ydes i Henhold til denne Bevilling, i et saadant Omfang, at det vil være ønskeligt at stille et større Beløb til Raadighed.